

Projektas baigiasi, o pokyčiai tęsiasi: „INCLUSIVE“ reikšmė Pasvalio bendruomenei

Interreg
Latvija – Lietuva

Bendrai finansuoja
EUROPOS SĄJUNGA

Tarptautinis projektas „Socialiai atsakingų bibliotekų tinklas pažeidžiamų grupių asmenims (INCLUSIVE)“ artėja prie pabaigos, tačiau jo rezultatai Pasvalio rajone išliks dar ilgai.

Per dvejus įgyvendinimo metus Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka kartu su partneriais iš Lietuvos ir Latvijos ne tik sukūrė naujas paslaugas, sustiprino bibliotekininkų kompetencijas ir išplėtė bendradarbiavimo tinklą, bet ir atvėrė daugiau galimybių įvairioms bendruomenės grupėms, ypačiai senjorams, vaikams iš socialiai jautrių šeimų, žmonėms su negalia. Projektas padėjo dar kartą įrodyti, kad biblioteka šiandien yra kur kas daugiau nei knygų namai – tai atvira erdvė mokytis, stiprinti skaitmeninius įgūdžius, rūpintis emocine gerove, atrasti naujų patirčių ir jaustis bendruomenės dalimi nepriklausomai nuo amžiaus ar gyvenimo aplinkybių.

Per visą projekto laikotarpį Pasvalyje vykusios veiklos sulaukė didelio gyventojų susidomėjimo, o dalyvių skaičius daugeliu atvejų viršijo planuotus rodiklius. Bibliotekoje ir jos padaliniuose organizuoti visuomenei skirti renginiai, bibliotekininkų mokymai, supervizijos su socialiniais partneriais, skaitmeninio raštingumo užsiėmimai, tarptautiniai nuotoliniai mokymai apie užimtumą ir darbo paiešką bei psichologo konsultacijos. Ypatingo dėmesio sulaukė sensoriniai skaitymai, vykę ne tik naujai įkurtame bibliobuse – mobilioje sensorinėje skaitykloje, bet ir viešojoje bibliotekoje ir jos padaliniuose. Pasitelkiant garsą,

Projekto partneriai trijų dienų baigiamosios konferencijos metu.

šviesą, prisilietimą, kvapus ir judesį, šie užsiėmimai skatino skaitymą, lavino vaizduotę, stiprino emocinę gerovę ir bendravimo įgūdžius, o bibliotekos specialistams suteikė naujų kompetencijų dirbant su socialinę atskirtį patiriančiais žmonėmis. Sensorinių veiklų poveikį atskleidė ir viena jautriausių projekto sėkmės istorijų – Lavėnų socialinės globos namuose vykusiuose bibliobuso užsiėmimuose keli anksčiau beveik nebendravę gyventojai įsitraukė į veiklas ir pradėjo aktyviau bendrauti. Ši patirtis patvirtino, kad sensorinės metodikos padeda atsiskleisti žmonėms, kuriems įprastos bendravimo formos nėra lengvai prieinamos.

Svarbia projekto dalimi tapo ir fotografijų iniciatyva „Mano emocijos“, sulaukusi daugiau kaip 200 darbų iš Lietuvos ir Latvijos. Atrinktos nuotraukos buvo eksponuojamos tarptautinėje parodoje, kuri iš Pasvalio bibliotekos apkeliavo Augšdaugavą ir Jelgavos rajoną, o ateityje pasieks ir kitas Lietuvos bibliotekas. Projekto tęstinumą užtikrins virtuali metodinė platforma „InclusiveLibraries.eu“, kurioje prieinama projekto metu su-

kurta metodinė medžiaga, garso ir vaizdo įrašai bei praktiniai sensorinių skaitymų scenarijai. Platforma turėtų tapti ilgalaikiu gerosios praktikos ir profesinių žinių šaltiniu bibliotekininkams bei kultūros ir švietimo specialistams, dirbantiems su socialiai pažeidžiamomis visuomenės grupėmis.

Vienu ryškiausių projekto pasiekimų tapo bibliobusas – mobili sensorinė skaitykla su profesinio informavimo punktu. Nors jo įsigijimas dėl užsėtusių viešųjų pirkimų užtruko ilgiau nei planuota, pradėjęs keliones po Pasvalio rajoną bibliobusas iš karto sulaukė didelio gyventojų susidomėjimo. Per pirmuosius keturis veiklos mėnesius jame apsilankė daugiau kaip 600 lankytojų, o paslaugomis aktyviai naudojosi tiek atokesnių vietovių gyventojai, tiek žmonės, kuriems biblioteką pasiekti sudėtingiau. Bibliobusas tapo daugiafunkce erdve, kurioje vyksta edukacijos, konsultacijos, skaitmeninio raštingumo mokymai, teikiamos interneto, sensorinio atsipalaidavimo paslaugos. Didelio dėmesio sulaukė organizuotos psichologo konsultacijos bei visose amžiaus grupėse

populiarūs virtualios realybės akiniai.

Svarbi projekto dalis buvo tarptautinis bendradarbiavimas su partneriais Latvijoje. Bibliobusas aplankė Jelgavos rajoną ir Aukšdaugavos savivaldybę, kur vietos bendruomenės pristatytos mobiliosios bibliotekos paslaugos, sensorinė skaitykla ir sensorinių skaitymų metodika. Projekto metu Lietuvos ir Latvijos bibliotekininkai dalyvavo bendruose mokymuose, supervizijose, dalijosi patirtimi bei kūrė metodinę medžiagą, siekdami bibliotekų paslaugas padaryti prieinamesnes pažeidžiamoms visuomenės grupėms, baigiamojoje konferencijoje džiaugėsi pasiektais rezultatais. Užmegzti profesiniai ryšiai tęsis ir pasibaigus projektui – planuojami nauji bibliobuso vizitai į Latviją, bendros iniciatyvos, o Latvijos partneriai ir toliau naudosis Pasvalyje įrengta garso ir vaizdo įrašų studija. Bibliobusas taip pat buvo pristatytas Interreg VI-A Latvijos ir Lietuvos programos Stebėsenos komiteto delegacijai kaip vienas ryškiausių sėkmingo tarptautinio bendradarbiavimo pavyzdžių.

Svarbiausia, kad projekto metu sukurtos paslaugos nesibaigia kartu

su projektu. Bibliobusas ir toliau lankys Pasvalio rajono gyvenvietes, o sensoriniai skaitymai, emocinės gerovės veiklos ir skaitmeninio raštingumo mokymai išliks bibliotekos kasdienybės dalimi. Bus tęsiamas bendradarbiavimas su Latvijos partneriais, įvairių sričių specialistais, toliau naudojama projekto metu sukurta metodinė medžiaga. Svarbiausias projekto „INCLUSIVE“ rezultatas – žmonės, kurie įgijo daugiau pasitikėjimo savimi, naujų įgūdžių, atrado bendrystę ir pajuto, kad biblioteka yra atvira kiekvienam. Tai palikimas, kuris ir toliau stiprins Pasvalio bendruomenę bei gyvuos per sukurtas paslaugas ir užmegztas partnerystes.

Projektas INCLUSIVE bendrai finansuojamas Europos sąjungos Interreg VI-A Latvijos-Lietuvos programos 2021-2027 lėšomis. Šis straipsnis parengtas naudojant Europos Sąjungos finansinę paramą. Už jo turinį pilnai atsako Pasvalio M. Katiliškio viešoji biblioteka ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos nuomonę.